

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ
 ਡੀ. ਫਲੌ ਅਤੇ ਆਈ. ਡੀ. ਦੁਆ, ਜੇਜੇ
 ਧਾਰੀ ਲਾਲ, ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲੈਂਟ
 ਬਨਾਮ
 ਅਮੋਲਕ ਰਾਮ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਜਵਾਬਦਾਰ
1951 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 276

1958

Dec., 4th

ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਐਕਟ (1870 ਦਾ VII) - ਸੈਕਸ਼ਨ 7 (iv)(f) ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ I ਅਨੁਛੇਦ 1-
 ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ-ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਕਮ
 ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ-ਅਦਾਲਤ-ਫੀਸ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ
 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ
 ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਰਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਇਆ
 ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਧੀ ਹੋਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਇੱਕ ਐਡ ਵੈਲੋਰਮ
 ਅਦਾਲਤ- ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਿਤੀ 31 ਜੁਲਾਈ, 1951 ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ; ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ 6171/14/-
ਰੁਪਏ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ।

Falshaw, J.

ਸੀ ਐਲ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਮੋਹਿੰਦਰਜੀਤ ਸੇਠੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

NN ਗੋਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਬਾਹਰੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ.-ਦੋਵੇਂ ਮੁਦਈ ਧਾਰੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਅਮੋਲਕ ਰਾਮ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ Rs. 6,171-14-0 ਦੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਇੱਕ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰ ਸਨ ਜੋ 1943 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਛਾਉਣੀ ਵਿੱਚ ਮੈਸਰਜ਼ ਧਾਰੀ ਲਾਲ-ਅਮੋਲਕ ਰਾਮ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ, ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਡੀਲਰ ਵਜੋਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿ ਇਸ ਫਰਮ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪੂੰਜੀ ਪੱਟੀ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਧਾਰੀ ਲਾਲ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅਮੋਲਕ ਰਾਮ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਛਾਉਣੀ ਵਿਖੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਅੱਧੇ ਅਤੇ ਅੱਧੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਧਾਰੀ ਲਾਲ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਪੂੰਜੀ 'ਤੇ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ ਵਿਆਜ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਅਗਸਤ, 1947 ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਸੀ।

ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਰਫ਼ 31 ਮਾਰਚ, 1947 ਤੱਕ ਫਰਮ ਦੇ ਖਾਤੇ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਸਨ। ਇਹ ਮੁਦਈ ਧਾਰੀ ਲਾਲ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1947 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਧੂਰੇ ਸਾਲ ਦੇ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ

Dhari Lal
v.
Molak Ram
Falshaw, J.

ਧਾਰੀ ਲਾਲ ਵੱਲੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਅਮੋਲਕ ਰਾਮ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵੰਡ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਕਾਸਵੇਏ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਭੱਜ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮੁਢਲੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਕੀਮਤ 2,600 ਰੁਪਏ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਆਧਾਰ 4, 5 ਅਤੇ 6 ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਗਭਗ 10,600 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਖਾਸ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-ਰੁ. 16,026, ਰੁ. 2,916-8-6 ਅਤੇ ਰੁ. 2,296-1-0 ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਧੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅੰਕੜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਸਿਰਫ 2,600 ਰੁਪਏ ਹੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਸ ਨੂੰ 16,026 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵੱਡੀ ਆਈਟਮ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦੇਵੇਗੀ। ਜੋ ਕਿ ਵੰਡ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਾਹੌਰ ਕੰਟੇਨਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਗੁਆਚ ਗਈ ਫਰਮ ਦੇ ਮਾਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ-

"ਮੁਦਈ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(iv)(f), ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ 2,600 ਰੁਪਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਪਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁੱਲ

ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ 2,904 ਅਤੇ ਰੁ. 2,296 ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰੇਗਾ। "

Dhari Lal
v.
Molak Ram
Falshaw, J.

ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 7(iv) (f) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮਨਮਾਨੀ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਇਸ ਸਮਝ 'ਤੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਇਸ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉਸ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫੈਜ਼ੁੱਲਾ ਖਾਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੌਲਦਾਦ ਖਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ 19,991 ਰੁਪਏ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ 3,000 ਰੁਪਏ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਰੁਪਏ 19,991, ਯਾਨੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫ਼ਰਮਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਪਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਲਈ ਕੋਈ ਡਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਉਸ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਐਕਟ, 1870, ਸੈਕਸ਼ਨ 7(iv) (ਐਫ) ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਕਿਸੇ ਡਿਕਰੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਕੋਈ ਰਕਮ ਪਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ 1908, ਸੈਕਸ਼ਨ 149 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

(1) I.L.R. 10 Lah. 737.

ਹੋਰ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ।

Dhari Lal
v.
Molak Ram

Falshaw, J.

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 6,171-14-0 ਰੁਪਏ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮਿਲ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਾਧੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਖਾਸ ਆਈਟਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਰਕਮਾਂ ਨਾਲ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਧੀ ਹੋਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਇੱਕ ਐਡ ਵੈਲੋਰੇਮ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਧਾਰਾ 7(iv) (f) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਮਾਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮੁਦਈ ਦੇ ਉਸਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਸਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 140 ਰੁਪਏ ਸੀ। ਉਹ ਖਾਸ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਾਧੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸਲਈ, ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਰੁਪਏ 2,904 ਅਤੇ ਰੁ. 2,296 ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਤਮ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਤੱਤ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ

ਬਚਾਓ ਪੱਖ. ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਦੋ ਵਸਤੂਆਂ ਉਹਨਾਂ ਰਕਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜੋ ਫਰਮ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੈਸਰਜ਼ ਧਾਰੀ ਲਾਲ-ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਪੱਟੀ ਅਤੇ ਮੈਸ, ਧਾਰੀ ਲਾਲ-ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਪੱਟੀ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੀ ਫਰਮ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਿੱਚ ਭਾਈਵਾਲ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਫਰਮਾਂ ਦੇ ਭਾਗੀਦਾਰ ਕੌਣ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਫਰਮਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

Dhari Lal
v.
Molak Ram
Falshaw, J.

ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਹੀ ਮਾਮਲੇ ਉਲਝੇ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿ 500 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਿਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਪਾਲ, ਜੋ ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਵਜੋਂ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 4,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਤੇਲ ਦੀ ਇੱਕ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ 4,500 ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਧੂ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1947 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਖਾਤੇ ਹੀ ਦਿਖਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋਗਿੰਦਰ ਪਾਲ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਬਕਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਖਾਤੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ, ਜੋ ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਮਹੀਨਾ-ਮਹੀਨਾ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਕਾਇਆ ਸੀ।

4,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸਤੂ ਤੇਲ ਦੀ ਖੋਪ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫਰਮ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਅਤੇ ਫਰਮ ਦੀਆਂ ਲੇਖਾ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ

Dhari Lal
v.
Molak Ram
Falshaw, J.

ਤੇਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਐਂਟਰੀਆਂ ਅਸਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਦੂਸਰੀ ਆਈਟਮ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕਲੇਮ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਰਫਿਊਜੀ ਕਲੇਮ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੇ 4,500 ਰੁਪਏ ਬਕਾਇਆ ਵਜੋਂ ਦੀ ਅਸਪਸ਼ਟ ਚੀਜ਼ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਈਟਮ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੱਚੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਦੁਆ, ਜੇ -ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਿਸ਼ਵ ਰਿਸ਼ੀ
(ਟਰਾਂਸਲੇਟਰ)